

Sygn. akt *XI Ka 542/19*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 września 2019 r.

Sąd Okręgowy w Lublinie XI Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Mariusz Jaroszyński

Protokolant: Julia Biegaj

przy udziale prokuratora: Katarzyny Matusiak

po rozpoznaniu dnia 5 września 2019 r.

sprawy **A. B.** urodzonego (...) we W., syna E. i H. z domu S.

oskarżonego z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionych przez oskarżonego i obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego w Radzynie Podlaskim

z dnia 22 lutego 2019 roku sygn. akt. II K 50/18

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- 1) z opisu czynu przypisanemu oskarżonemu, eliminuje stwierdzenie o działaniu w warunkach powrotu do przestępstwa, zaś z kwalifikacji prawnej tego czynu eliminuje art. 64 § 1 k.k.;
- 2) orzeczoną karę pozbawienia wolności obniża do 9 (dziewięciu) miesięcy;
- 3) zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa 580 (pięćset osiemdziesiąt) złotych opłaty za obie instancje;

II. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz radcy prawnego E. Ż. – Kancelaria w M. kwotę 619,92 (sześćset dziewiętnaście 92/100) złotych tytułem kosztów nieopłaconej obrony oskarżonego w postępowaniu odwoławczym;

IV. zwalnia oskarżonego od wydatków poniesionych w postępowaniu odwoławczym, którymi obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt XI Ka 542/19

UZASADNIENIE

A. B. został oskarżony o to, że w miesiącu październiku 2012 r.

w J., woj. (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził A. M. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w ten sposób, że wprowadził ją w błąd co do zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania, tj. sprzedaży po niższych cenach rynkowych dwóch samochodów dostawczych marki M., a następnie po dokonaniu przez nią wpłaty pieniędzy

w kwocie 31 000 zł nie wywiązał się z zawartej umowy i unikał z nią kontaktu działając na szkodę A. M., przy czym popełnienia zarzucanego mu czynu dopuścił się w warunkach powrotu do przestępstwa, będąc uprzednio skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w Oleśnie z dnia 13.09.2007 r. sygn. akt II K 93/06 za czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art.

64 § 1 k.k. na karę roku pozbawienia wolności, którą odbywał w okresie od 11 lutego 2008 r. do dnia 11 lutego 2009 r., tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

Wyrokiem z dnia 22 lutego 2019 r, wydanym w sprawie o sygn. akt II K 50/18, Sąd Rejonowy w Radzynie Podlaskim:

- oskarżonego A. B. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu wyczerpującego dyspozycję art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 286 § 1 k.k. oraz art. 33 § 2 k.k. skazał go na karę roku pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wymiarze 200 (dwustu) stawek dziennych, ustalając na podstawie art. 33 § 3 k.k. wysokość stawki dziennej na kwotę 10 (dziesięciu) złotych;
- na podstawie art. 46 § 1 k.k. zasądził od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonej A. M. kwotę 31000 (trzydzieści jeden tysięcy) złotych tytułem obowiązku naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem;
- zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 580 (pięćset osiemdziesiąt) złotych tytułem opłaty i kwotę 1357,88 (tysiąc trzysta pięćdziesiąt siedem 88/100) złotych tytułem zwrotu wydatków postępowania.

Apelacje od powyższego wyroku złożyli oskarżony i jego obrońca.

Obrońca zaskarżając go w całości zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych Sądu polegający na:

- błędnym ustaleniu stanu faktycznego przyjętego za podstawę uznania winy i wymiaru kary;
- wyciągnięciu wadliwych wniosków – które stanowiły podstawę orzeczenia – i mających istotny wpływ na jego treść.

Podnosząc powyższe obrońca wniósł o uchylenie wyroku i uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu.

Oskarżony w osobiście sporządzonym środku odwoławczym, kwestionując swoje sprawstwo oraz dokonaną przez Sąd ocenę dowodów, wniósł o uniewinnienie jego osoby, ewentualnie o przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wywiedzione apelacje są bezzasadne i nie zasługują na uwzględnianie.

Wbrew stanowisku obrońcy Sąd Rejonowy w oparciu o trafną ocenę (respektującą zasadę z art. 7 k.p.k., której de facto obrońca nie kwestionuje stosownym zarzutem) zeznań świadków M. D. i A. M., nadto wyjaśnień A. B. oraz nieosobowego materiału dowodowego prawidłowo ustalił stan faktyczny przyjęty za podstawę wyroku. W konfrontacji ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym i jego oceną dokonaną przez sąd I instancji, podniesiony we wniesionym środku odwoławczym zarzut w tym zakresie, jak również przytoczona na jego poparcie argumentacja okazały się bezzasadne. Nie ma bowiem podstaw do podzielenia tezy obrońcy, iż Sąd błędnie ustalił, „że to A. M. była osobą, która faktycznie zamówiła „załatwienie” samochodów i tylko i wyłącznie na ten cel przekazała środki finansowe października i listopadzie 2012 r. w łącznej kwocie 31000,00 zł.” Sąd I instancji wskazał w pkt 4, iż przyjął za oskarżonym, że „w ramach relacji handlowych jak w pkt 2 w bliżej nieokreślonym czasie między lipcem, a listopadem 2012 r. M. D. i A. M. zamówili u oskarżonego także samochód dostawczy m-ki M. z plandeką oraz samochód dostawczy m-ki M. z najazdem za kwotę 31000 zł”. Natomiast ustalenie, iż to A. M. przekazała środki finansowe na zakup samochodów wynika z niekwestionowanych, a złożonych przez nią potwierdzeń nadań ekspresów pieniężnych – k. 4-5. Sam oskarżony nie kwestionuje przyjęcia ww. kwoty (k. 251). Tak więc wywody obrońcy stanowią niewątpliwie polemikę z prawidłowo ustalonym przez sąd I instancji stanem faktycznym.

Prawidłowe są także ustalenia sądu meriti w zakresie zamiaru A. B.. W żadnym wypadku argumentacja zawarta w uzasadnieniu apelacji nie podważa ustalenia, że oskarżony nie miał zamiaru wywiązać się z transakcji, gdyż potrzebował pieniędzy na spłatę prywatnego długu. Tym samym wprowadził A. M. w błąd, co do wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania. Nota bene obrońca przyznaje, iż zachowanie oskarżonego determinowane było utratą płynności finansowej (k. 582). Okoliczność tę przyznaje również oskarżony w osobiście sporządzonej apelacji (k. 589).

Podkreślenia zaś wymaga, iż przy ustalaniu zamiaru sprawcy oszustwa, nieprzyznającego się do popełnienia czynu, należy brać pod uwagę okoliczności, na podstawie których można byłoby wyprowadzić wnioski dotyczące realności wypełnienia obietnic złożonych przez sprawcę (zobowiązań) osobie rozporządzającej mieniem, a w szczególności: jego możliwości finansowych (zwłaszcza brak środków płatniczych); skalę zobowiązań; długotrwałe trudności w wykonywaniu bieżących zobowiązań (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 22 lutego 2018 r. w sprawie II AKa 22/18).

W przedmiotowej sprawie mając na uwadze eksponowaną utratę płynności finansowej oskarżonego oraz informację nadesłaną przez Naczelnika Urzędu Skarbowego W. (k. 620-621), z której wynika, że A. B. nie deklarował uzyskania jakiegokolwiek dochodu za lata 2011, 2012 i 2013, stwierdzić należy, że oskarżony zdawał sobie sprawę, iż nie jest realne spełnienie przez niego przyjętego zobowiązania. Tym samym nie zachodzą żadne wątpliwości, co do zamiaru A. B. – w postaci przyjętej przez Sąd Rejonowy.

Zarzut drugi apelacji obrońcy nie wskazuje, a uzasadnienie apelacji nie wyjaśnia na czym miało polegać „wyciągnięcie wadliwych wniosków”, wobec czego trudno rzeczowo się do niego odnieść.

Wskazane wyżej argumenty oraz zasługujące na akceptację pisemne motywy zaskarżonego wyroku pozwalają na stwierdzenie, że nie ma najmniejszych wątpliwości, co do winy A. B. w zakresie przypisanego mu czynu.

Wątpliwości, co do sprawstwa A. B. nie dostarcza również wywiedziona osobiście przez niego apelacja. Argumentacja w niej zawarta pozostaje bowiem gołosłowna. Skarżący twierdzi, iż rozliczył się z transakcji, niemniej jednak nie przedstawia żadnych dokumentów świadczących za jego twierdzeniem, a pozostających w opozycji do dowodów potwierdzających jego winę. Skarżący eksponuje okoliczności drugorzędne i niemające znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, a dotyczące posługiwania się przez M. D. „figurantami” i „wmanewrowania” go w dług wobec A. M.. Odnosząc się zaś do zeznań P. W. (uznanych przez Sąd za wiarygodne, aczkolwiek nieistotne dla rozstrzygnięcia sprawy) nie wskazał w jaki sposób mogą one rzutować na końcowe rozstrzygnięcie. Podobnie należy ocenić podniesioną kwestię wielokrotnych kradzieży, które miały być dokonane na szkodę oskarżonego przez jego pasierbą. Natomiast okoliczność dotycząca pożyczki zaciągniętej u lichwiarza (podobnie jak stwierdzenie zawarte w przedostatnim akapicie na k. 589) potwierdza dokonane przez Sąd Rejonowy ustalenia, co do popadnięcia oskarżonego w długi i utraty przez niego płynności finansowej, a w konsekwencji brak zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania.

Reasumując, apelacja A. B. również nie dostarczyła powodów do wzruszenia zaskarżonego wyroku w zakresie jego winy.

Sąd Okręgowy dokonując z urzędu kontroli instancyjnej zaskarżonego wyroku pod kątem zaistnienia przesłanek odwoławczych wskazanych w art. 439 § 1 k.p.k.

i art. 440 k.p.k. uznał, iż o ile nie ujawniły się żadne bezwzględne podstawy uchylenia orzeczenia, o tyle utrzymanie wyroku w mocy byłoby rażąco niesprawiedliwe z uwagi na błędne przyjęcie przez Sąd Rejonowy w opisie czynu i w jego kwalifikacji prawnej działania oskarżonego w warunkach art. 64 § 1 k.k. Podzielając jednocześnie argumentację sądu I instancji, który prawidłowo dostrzegł swoje uchybienie (k. 565v.), Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że z opisu czynu przypisanemu oskarżonemu wyeliminował stwierdzenie o działaniu w warunkach powrotu do przestępstwa, zaś z kwalifikacji prawnej tego czynu wyeliminował art. 64

§ 1 k.k. W konsekwencji powyższego obniżono również oskarżonemu orzeczoną karę pozbawienia wolności do 9 miesięcy – uznając ją za adekwatną w zmienionych realiach procesowych oraz zasądono opłatę za obie instancje w

wysokości 580 złotych (art. 10 ust. 1, art. 2 ust. 1 pkt 3 i art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (t.j. Dz.U. 1983 Nr 49, poz. 223).

W pozostałej części zaskarżony wyrok wolny jest od nieprawidłowości podlegających uwzględnieniu z urzędu i jako prawidłowy został utrzymany w mocy.

W tym miejscu podnieść należy, iż Sąd odwoławczy nie znalazł podstaw do zastosowania środka probacyjnego o jakim stanowił uprzednio obowiązujący

i względniejszy dla oskarżonego art. 69 § 1 k.k. W tym względzie na aprobatę zasługuje stanowisko Sądu Rejonowego zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku (k. 565-565v.), co równoznaczne jest z niepodzieleniem argumentacji obrońcy zaprezentowanej z ostrożności procesowej – nieopowiedzianej jednocześnie stosownym zarzutem w tym zakresie.

Rozstrzygnięcie o zasądzeniu od Skarbu Państwa na rzecz radcy prawnego E. Ż. – Kancelaria w M. kwoty 619,92 złotych tytułem kosztów nieopłaconej obrony oskarżonego w postępowaniu odwoławczym uzasadnia art. 618 § 1 pkt 11 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k. i art. 22³ ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 2115), zaś jego wysokość, stosownie do ust. 2 tegoż artykułu, znajduje oparcie w treści § 17 ust. 2 pkt 4 w zw.

z § 4 ust. 1 i 3 w zw. z § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 68).

Rozstrzygnięcie o zwolnieniu oskarżonego od wydatków poniesionych w postępowaniu odwoławczym znajduje swoje uzasadnienie w treści art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k. – ze względów słuszności, gdyż zaskarżone orzeczenie wymagało korekty na skutek uchybienia popełnionego przez Sąd Rejonowy.

Z tych względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 437 § 2 k.p.k. orzekł jak w wyroku.

Mariusz Jaroszyński